

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJASTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAKSKA 16 DIN, NEDIJAKSKA 30 DIN, PODPORNICA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO IV.

LJUBLJANA, PETEK, 20. OKTOBRA 1939.

ŠTEV. 6.

Letošnja misijonska nedelja

VOJNA MISIJONSKA NEDELJA

Misijonsko nedeljo praznujemo letos sredi bobnenja topov, sredi vojske. V boju so največje in najbolj kulturne države, ki gospodujejo večini misijonskih pokrajin, in države, ki vsaj v Evropi dajo največ za misijone.

Zaradi teh vzrokov letošnja misijonska nedelja ni navadna misijonska nedelja. Je to misijonska nedelja v vojni stiski, vojna misijonska nedelja.

MISIJONARJI VPOKLICANI

Francoski misijonarji so z vseh strani sveta poklicani domov pod orožje. Namesto da bi pogonom oznanjali evangelij, morajo v Maginotovo črto in nad Nemce. Nemškim misijonarjem se godi prav tako, angleškim tudi. Kjer koli je proglašena mobilizacija, so vpoklicani tudi misijonarji. In poklicani so z misijonske fronte vprav najmlajši, najkrepkejši, najbolj delavni.

IZ OSVAJANJA V OBRAMBO

Misijonska ofenziva bo zastala in se spremeni v defenzivo. Bog ve, če bodo mogle te razredčene čete misijonarjev vsaj osvojene postojanke obdržati?

V KONCENTRACIJSKE TABORE

Nekaj jih bo šlo v internacijo. Nobena država ne dovoli, da bi v njenih kolonijah delovali misijonarji, državljani sovražne države. Katere je vojska nepričakovano zajela na misijonskem polju sovražnih držav, bodo šli v konfinacijo in koncentracijska taborišča.

TEŽAVE V KOLONIJAH

Vojska hudo odmeva tudi po kolonijah. Še tistim delavcem, ki bodo ostali, bo delo zelo ovi-

rano. Prometne zveze so slabše, svoboda gibanja in delovanja omejena, tisk cenzuriran, poostreni so devizni predpisi. Zavodi se spreminjajo v vojašnice in bolnišnice. Splošna negotovost se bo čutila tudi v misijonih.

KJE BO KRUHA ZA MISIJONARJE?

Tudi denarni viri bodo ponekod za misijone čisto usahnili. Moderna vojska požira milijarde. Za druge namene bo malo ostalo. Tudi se denar iz mnogih držav ne more in ne sme pošiljati v inozemstvo. Anglija in Francija, ki sta za misijone največ dali, letos ne moreta več toliko prispevati.

STISKA MISIJONOV

Zaradi vojske bo zadela kriza misijone vprav v času, ko bi morali biti najbolj delavni, najbolj na višku. Vojska bo v mnogih državah zamorila plamen ljubezni, vere, kreposti in upanja v pravico. Vojska pušča vedno za seboj praznoto v dušah. In nikogar ne bo, ki bi jim prinesel tolažbe in moči.

DOLŽNOST NAS NEVTRALCEV

Misijoni pa morajo obstati. Misijonska dolžnost je za nas nevtralce v teh okoliščinah postala večja.

Kdor je mislil za misijone zmoliti očenaš, naj zmoli rožni venec.

Kdor je hotel iti k sv. maši, naj prejme še sv. obhajilo.

Kdor je hotel dati dinar, naj jih da pet.

Vstopajmo v Družbo za širjenje vere!

Misijonska nedelja mora biti nedelja veliko-dušnosti v molitvi in v denarnih žrtvah!

Bog to hoče!

Ali niste opazili, da tistih, ki so v resnici prinesli nekaj novega, splošno niso razumeli? Ali ni bila celo bogoslovna znanost sv. Tomaža nekaj časa v nevarnosti, da pride na seznam prepovedanih knjig? To ni vendar nič čudnega. In s kakšno sveto fineso so svetniki te vrste tako usodo prenašali, saj niso iskali sebe, ampak to, kar je Cerkev.

Der deutsche Weg

Ljubljanski škof odreja v zadnjem škofijskem listu navodila za molitve za mir. Iz teh navodil ponatiskujemo odstavke, ki prihajajo za nas v poštev.

MOLITEV !

»Ko je v Evropi izbruhnila vojna in se vsi narodi boje, da se požar razširi po vsej Evropi in uniči krščansko kulturo, blagostanje in nešteto nedolžnih življenj, je naša krščanska dolžnost podpirati odgovorne voditelje z molitvijo, s katero jim sprosimo modrosti, da bodo z božjo pomočjo ohranili mir. Z molitvijo, z zvestim izpolnjevanjem božje volje in prostovoljno pokoro bomo najbolj gotovo nagnili božjo Previdnost, da ustavi uničujočo vihar in nam prizanese.

Rožnenska pobožnost naj se letos povsod opravlja v isti namen.

Poleg javnih molitev pa naj verniki še mnogo molijo zasebno.

ODPOVED !

Molitev sama pa je še premalo. Priznati moramo, da smo tudi mi z mnogoterimi grehi, z bogokletjem, skrunjenjem Gospodovih dni, grešnim uživanjem itd. zaslužili kazen božje pravičnosti. Če hočemo doseči, da nam Bog prizanese, moramo molitvi pridružiti pokoro. S spokornostjo in točno pokorščino božjim zapovedim bomo vsaj nekoliko zadostili za svoje grehe in se tako vredne izkazali božjega usmiljenja.

Zato pozivam vse vernike, zlasti vse organizacije, da v duhu te spokornosti opuste vse hrupne veselice, vse plese in priložnosti za pijančevanje ter se z vso vnemo posvete resni vzgoji svojih članov.

HVALEŽNOST !

Končno pa ne smemo pozabiti na hvaležnost. Zahvaljujmo se ljubemu Bogu, da nas je doslej obvaroval grozot vojske.

Amerika v boju proti slabemu tisku

BOJNA FRONTA KATOLIČANOV

Ameriški katoličani, ki so se tako učinkovito borili proti slabemu filmu, so se odločili, da bodo očistili tudi ameriški tisk. Škof Noll je v nekem članku objavil, da je nova bojna fronta postavljena že v 30 škofijah. Načrt, kako naj se ljudstvo bojuje, pa je naredil odbor škofov. V številnih okrajih so se katoličani slovesno obvezali — prav tako kot v boju za dober film — da ne bodo ne kupovali in ne brali nobenega časopisa, ki ruši krščansko moralno.

BOJ JE SKRAJNO POTREBEN !

Isti škof poroča:

»Sestavljam sem seznam, na katerem je 421 popolnoma nenravnih časopisov; nad 30 jih je bilo ustanovljenih v času gospodarske krize! 400 jih izhaja v državi New York, 100 jih skriva ali lažno navaja kraj tiskanja. Njihova skupna naklada dosega mesečno 15 milijonov izvodov. Bere pa jih — če sodimo, da berejo vsak izvod 4 ljudje — okrog 60 milijonov ljudi!«

»Čeprav je v vseh ameriških državah prodajanje nenravnega tiska prepovedano in kaznivo, vendar prodajajo take časopise v prodajalnah časopisja, na želez-

niških postajah, na postajah podzemne železnice, v trafikah, drogerijah itd.

TUDI NEKATOLIČANI POMAGAJO

Tudi nekatoliška javnost se je hitro in radovoljno odzvala klicu katoliških škofov. Časopisi, društva, sodišča, drogerije, lepotilni

saloni itd. so se ponudili za sodelovanje in so izrazili željo, da bi bili sprejeti na listo častnih članov. Obvezali pa so se, da bodo preprečili širjenje nenravnih časopisov.

Škof slednjič zaključuje, da ima Severna Amerika v nenravnem tisku žalostno prvenstvo za ves svet.

Otroci tega sveta in otroci luči

Že Gospod nas je opozoril, da so »otroci tega sveta« velikokrat pametnejši kot »otroci luči«.

Narodno socialistična vlada je naredila načrt za gospodarsko štiriletko. Da ni prišla vojska, nič ne dvomimo, da ga ne bi z vso odločnostjo in vztrajnostjo tudi izpeljala, kakor nekatere druge svoje zamisli. Zastavili so si jasen cilj in k njemu korakajo brez oklevanja, brez ovinkov. Izdali so navodila, da morajo v šoli pri pouku, zlasti pri računstvu, uporabljati grafične slike in podatke štiriletke. Kmalu so izdelali tudi uporabne naloge, ki naj učence seznanijo s problemi proizvodnje in porabe blaga, z uspehi narodnega socializma v gospodarstvu itd.

Ali se ne bi mogli mi, otroci luči, kaj naučiti od njih? Imamo večne resnice. Kako z njimi rešiti milijone nesmrtnih duš? Kolikim izmed nas je rešitev duš res prva in glavna skrb? Zlasti bodoči voditelji pomislite! Ali veste, kaj Cerkev od vas zahteva in pričakuje? Kaj storite in boste naredili za razširjenje Kristusovega nauka?

Globoko si moramo vtisniti v srce in razum papežev opomin: »Vsi moramo biti misijonarji!« Zganimo se ob dvanaesti uri! Nehajmo že vendar s krparijami in kompromisi! Bodimo tudi mi odločni, totalitarni, požrtvovalni! Saj še vedno velja Kristusova beseda: »Kdor ni z menoj, je proti meni.« Srednje poti ni. Kdor pravi, da je, laže.

Zakaj ne obsojate tudi sovjetskega imperializma?

Kdor je lansko leto spravljal različne nezakonite letake, ki so izhajali ob raznih pomembnih in brezpomembnih, svetovnih in krajevnih dogodkih, ima tega papirja že cel kup. Na letakih se blišče podpisov kakor: »slovenski demokratični akademiki« ali »zavedna demokratična mladina« ali ime kake podobne »demokratične« družbe. Nekateri teh letakov so prave mojstrovine v zmerjanju imperializma, ki požira male narode in ubija svobodo malih držav.

Spričo zadnjih velikih svetovnih dogodkov pa ti »demokratični in svobodoljubni« akademiki kar naenkrat molčijo kakor grob.

Imperializem divja. Požrl je kar celo vrsto malih narodov in pogazil njihovo svobodo.

Kam se je skrila tista »zavedna demokratična« mladina? Kje so zdaj tisti »demokratični« letaki?

Nam ne gre za politična vprašanja. Vprašamo samo to, zakaj naša akademska levica sedaj nobenega letaka ne izda o uničenju svobodi malih narodov?

Vprašamo samo to, ali ni sovjetski imperializem, sovjetsko zatiranje in uničevanje svobode malih narodov ravno tako vse obsodbe vredno kakor vsak drug imperializem?

Molk akademske levice, ta molk o boljševiskem nasilju je porazna

obsodba vseh njenih prejšnjih lažidemokratičnih izjav.

Kajti nasilja zadnjih dni so bolj strupena in bolj zahrbtna kot vsa tista, ki so jih ti »svobodoljubni« levičarji v onih letakih obsojali.

Sedaj se bodo pokazali značaji. Sedaj se bo odkrilo, kje so pravi, iskreni nameni. Značajan človek ne more danes blagoslovljati tega, kar je včeraj preklel. Pošten in iskren fant ne more ostati v vrstah levičarske mladine. Ta mladina, kakor prav sedaj kaže, nima nobenih načel!

VPRAŠANJE »ZARJI«

Ali so zadnji svetovni dogodki, nastop boljševisma »v prilog zatiranih malih narodov« — poljskega, estonskega, litvanskega, latvijskega — in zadržanje naše akademske levice, ki za to ravnanje naenkrat nima besede obsodbe, kaj spremenili stališče katoliškega akad. društva »Zarje«?

Mi smo o tistem ozadju, iz katerega je bil ustanovljen »Narodni akademski blok«, pred meseci prinesli zanesljiva poročila: radio Bordeaux, radio Lyon, radio Kominterni Moskva so govorili jasno in odkrito. A tisti, ki slepo verjamejo komunistom, našim poročilom niso hoteli verjeti.

Toda sedaj imamo pred seboj dogodke, o katerih tudi slepi ne morejo dvomiti. Kaj je z usodo štirih malih narodov? Kdo jih je poteptal? Zakaj NAB ne protestira zdaj?

Ali je po vsem tem še mogoče misliti, da je bil »Narodni akademski blok« kot obramba svobode malega naroda Slovencev iskreno mišljen? Akademska levica, ki ga je ustvarila, o boljševiskih grozodejstvih v Beli Rusiji in Galiciji molči kot grob.

Ali ni sedaj jasno, da so imeli prav tisti, ki so vedno trdili, da je akademski blok ena izmed mnogih akcij, narekovanih iz temnega ozadja, ne v korist slovenskemu narodu, ampak v korist Kominterni?

Ali ne bi bilo škoda, če bi »Zarja« iz same trme hotela še naprej ostati za teto v tej in podobnih družbah, ki se bodo še ustanovljale za Slovenijo po potrebi in navodilih Kominterni?

Čisto kakor pri nas

Zanimivo je, da se tudi pri Srbih in drugje po celem svetu komunizem gre skrivalnice prav z istimi lažmi in frazami kot pri nas. Čudnega pa ni to nič, kajti te fraze niso zrastle na domačem zelniku, ampak so čisti moskovski uvoz, naivnim ljudem spretno vsugerirano blago.

»Antimarksistični Bilten« pri naša 25. sept. med drugim tudi to-le:

Nas, ki se borimo proti komunizmu, so mnogi vede ali nevede obsojali, da

»iščemo« komunizem tam, kjer ga »ni«, ali da

»rišemo hudiča na zid«...

Mnogi naši izobraženci, pa tudi predstavniki kapitalistične družbe sami so govorili, da komunizem v naši domovini ne predstavlja nobene nevarnosti za državo in da bo ta pokret brez nevarnih posledic prešel, ker se naš narod ne nagiba h komunizmu.

Govorili so to po večini zato, ker niso problema poznali, ali zato, ker so se ga bali. Hoteli so, da bi v svoji »širokogrudnosti« in »liberalizmu« zrasli celo v očeh komunistov. In raje so dremali, kakor da bi jim napovedali boj.

Mi smo pa borbo sprejeli v usodnih časih, ko je bilo treba povedati odkrito besedo in pokazati na skrite brloge, v katerih se je širil komunizem.

Resnica in nevarnost tega zla sta nas vodila v tem boju. Vodili smo ga za drago ceno tako zvane popularnosti, toda vztrajali smo v njem častno, upravičeni po dogodkih in dejstvih zadnjih dni. Kar so doživeli Francozi in Španci, tega mi ne bomo, ker smo pokazali zobe, ko je bilo čas.

Komunizem je treba pobijati v času, ko je to možno. A boriti proti njemu se je treba vedno in neprestano, bodisi da dviga glavo v javnosti, bodisi da deluje skrito v podzemskih rovih.

Pij XI. se je torej vedno živo zavedal svoje misijonske odgovornosti. Misel na poganski svet ga je vznemirjala in opominjala: »Vpij, ne nehaj!« In res ni nikoli zamudil nobene prilike, da nas ne bi vedno znova opozoril na nujne misijonske naloge in na našo hudo odgovornost, če je ne spolnimo. Zgled nam je dal in nič ni pretiraval.

Ali se ti zavedaš, da ni dober katoličan, komur misijoni niso nič mar?

NAŠA SKRB ZA MISIJONE

Gotovo bi imeli za fanatika tistega profesorja verouka, ki bi znal porabiti vsako priliko, da pazljivost svojih učencev obrne na misijonsko delo in misijonske naloge Cerkve.

Toda Pij XI. je delal tako. Dejal je: »Ko pogosto na to mislimo, da znaša število poganov še okrog ene milijarde, nima naš duh miru in zdi se nam, da tudi nas pretrse oni glas: »Vpij, ne nehaj, kakor trobenta povzdiguje svoj glas!«

Francoska revolucija in preganjanje katoličanov

Današnji zgodovinarji, ki so ohranili nepristranost, vedno bolj jasno vidijo, da je bila francoska revolucija širokopotezno preganjanje vere. Sprva je vladalo za obnovo države, družbe in ljudstva veliko navdušenje. Duhovščina in plemstvo sta se v navdušenem zasedanju odpovedala svojim privilegijem. Žal pa je bilo navdušenje zelo kratkotrajno. Prvič je bilo to opaziti, ko se je zaključilo februarско zborovanje 1. 1790., ki je v imenu človeških pravic in svobode odredilo, da se redovne obljube ne priznajo več, ker nasprotujejo človeški svobodi. S tem so vzeli vso pravno podlago za njihov obstoj. Vlada je nadalje izjavila: Ker redov ni več, je njihovo imetje brez lastnika. Imovina je kratko in malo prešla v državno last. Med ljudstvom se je proti temu ukrepu razvil velik odpor, ki je prišel do izraza pri novih volitvah v okrajne zastope. Volitve so se seveda končale v prid »reakcije«. Še ostrejši je postal boj zaradi državnega odloka o civilni nošnji duhovnikov.

Sedaj šele se je pokazalo pravo lice revolucije. Svobodomislci, predvsem Judje so kričali: »Ecrasez l'infame — uničite nesramnico (Cerkve)!« Ustava, ki so jo izdali, je v glavnem obsegala sledeče odredbe: Stari škofijski sedeži naj se odpravijo. V vsakem départementu sme

biti samo po en škof, ki ga volijo vsi ljudje brez razlike na veroizpoved in ki ga postavi vlada. Tudi župnike in vikarje je izbirati na enak način. Z ljudstvom ob strani so se duhovniki, predvsem pa škofje, upirali priznanju in izvedbi teh odlokov. Tudi papež je bil proti. Sedaj se je pričelo preganjanje duhovnikov samih. Izgnali so jih iz far, jih metali v ječe in jih morili. Mnogo jih je ušlo v tujino. Ljudstvo je stalo na strani duhovščine. To velja predvsem za podeželje. Cerkveno življenje je bilo seveda dezorganizirano. Revolucionarno usmerjenih duhovnikov je bilo zelo malo. Ljudstvo o takih duhovnikih ni hotelo nič vedeti in se ni hotelo udeleževati njihovih cerkvenih opravil. Med tem preganjanjem vere pa je država začela prodajati cerkveno imetje. Kupci so bili predvsem brezbožni meščani, največ Judje. Značilno je, da so se na mnogih krajih celo protestantje pridružili ljudskemu uporu proti takim kupčijam. Cerkve, samostani in kapele so začele izgubljati svoje lice. Novi lastniki so morali kapele in samostanska poslopja preurediti. V Alzaciji so izginili takrat najstarejši in najznamenitejši samostani. Stevilne kapele so bile požgane. Mnoge cerkve pa oropane svojega naklita.

To so sadovi revolucij!

KATOLIČANI NA GRŠKEM

Grška vlada je v letošnjem poletju umaknila celo vrsto za katoličane ponižujočih določb novega verskega zakona.

Tako so razveljavili predpis, da se smejo katoliški spisi in knjige prodajati samo v posebej označenih knjigarnah; prav tako tudi določbo, da se morajo katoliške knjige in spisi še pred tiskom ali pred izdajanjem predložiti pravoslavni oblasti v cenzuro. Katoliški škofje in duhovniki, ki so po prvotni določbi smeli menjati svoje bivališče v državi samo s privoljenjem notranjega ministrstva, so spet dosegli enako svobodo gibanja kot ostali državljani; vendar je še ostala klavzula, da se smejo tuji duhovniki naseljevati le s posebnim dovoljenjem zunanjega ministrstva. Tudi pojem »proselitizem« (spreobračanje drugovercev h katoličanstvu) so natančneje določili; proselitizem je kazniv samo še tedaj, če se vrši prestop pravoslavnih v drugo versko skupino z zavestno prevaro ali s krivičnim izkoriščanjem bede.

Odlični londonski katoliški tednik »The Universe«, ki je to vest prinesel, pripominja k temu:

»Te nove določbe predstavljajo zmago verske strpnosti in dobre volje; olajšalo pa jo je modro postopanje katoliške hierarhije. Katoličani vseh dežel bi mogli iz tega povzeti nauk, da je mogoče z modro previdnostjo čisto več doseči kot s prehrupnimi protesti.«

POMOR UČENIH MENIHOV

Priloga londonskih »Times« je pred kratkim objavila članek, v katerem nad vse spoštljivo piše o znanstvenem delovanju avguštinskega reda v Eskorialu (Španija). Angleški strokovnjak za špansko literaturo J. Fitzmaurice Kelly piše: »Za vse akademike, ki so kdaj delovali v knjižnici Eskoriala, je moralo biti poročilo, da so v avgustu 1936. avguštince vrgli v ječo, hud udarec. Že v novembru so se širili glasovi o njihovi smrti, sedaj pa se je to izkazalo kot resnica. 204 avguštincev so komunisti pomorili in od teh jih je bilo 97 iz Eskoriala. Njihova smrt je velika izguba za znanstveni svet. V ponižnem, dolgotrajnem delu, ki ga je postarani menih prepuščal mlajšemu, so ustvarjali kataloge, ki so posredovali učenjakom zaklade znanstvene knjižnice. Pri tem znanstvenem delu pa so sodelovali še arabski in grški učenjaki in odlični teologi. Vedno se bomo z veliko hvaležnostjo spominjali viteške plemenitosti menihov, njihove neutrudne pripravljenosti, pomagati bližnjemu, in njihovega živega zanimanja za vsako novo odkritje.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).

VELIKA LONDONSKA KNJIŽNA ZALOŽBA PRISLA V KATOLIŠKE ROKE

Veliko angleško knjižno podjetje Burms Oates & Washbourne LTD., ki je bilo ustanovljeno l. 1921. v Londonu z združitvijo dveh manjših podjetij, je prišlo sedaj v popolno-

ma katoliške roke. Podjetje razpolaga s kapitalom 150.000 funtov ali 37.000.500 dinarjev. Kapital podjetja je ves v rokah odločno katoliških ljudi. Pravila podjetja zahtevajo, da mora biti direktor praktičen katoličan in da se od tega ne sme odstopiti niti zaradi ekonomskih razlogov.

**Vsak katoliški dijak,
vsak katoliški inteligent
potrebuje v svoji knjižnici**

**dr. A. Odarja
CERKVENE DOLOČBE
O TISKU**

(Indeks)

344 strani

Cena vezani knjigi 23.—, 33.—, 46.—